

obecného sudiště a jest toto sudiště podle § 51 ex. ř. výlučným. Nevadí, že pro žalovaného Bedřicha H-a je příslušnost okresního soudu v Bohumíně podle § 387 ex. ř. splněna. Bylo proto napadené usnesení zrušeno, aniž se mohlo státi odkázání k příslušnému soudu, protože je splněna příslušnost okresního soudu v Bohumíně pro druhého žalovaného.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že okresní soud první stolice nebyl příslušným k povolení zatímního opatření a k jednání o odporu. V tomto směru se poukazují stěžovatelé na správné odůvodnění napadeného usnesení. Marně poukazují stěžovatelé na ustanovení §§ 402 a 4 ex. ř., neboť podle tohoto ustanovení má býti obdobně šetřeno ustanovení o řízení exekucím jen tehdy, když v části o zatímních opatřeních není jinak nařízeno. Avšak otázka příslušnosti pro povolení zatímního opatření jest řešena v § 387 ex. ř. Odpůrcem ohrožené strany není právnická osoba, nýbrž dvě fysické osoby, a poněvadž Rudolf H. má bydliště v Praze, řídí se podle § 387 druhý odstavec ex. ř. u něho příslušnost podle jeho bydliště, nikoli podle věci, o které má býti učiněno opatření. Věc nemohla býti postoupena ve smyslu § 44 prvý odstavec j. n. příslušnému soudu v Praze, an okresní soud v Bohumíně byl příslušným ohledně Bedřicha H-a a stěžovatelé nepředložili čtyry vyhotovení návrhu pro příslušný soud v Praze. Pro opatření podle třetího odstavce § 44 j. n. nebylo příčiny, ježto tu nejde o bezprostředně nastávající ohrožující jednání odpůrců, týkající se nemovitostí, na něž se vztahuje navržené zatímní opatření.

Čís. 9445.

Odpůrčí nárok.

Původním odpůrcem odporovatelovým jest především dlužníkův spolumluvník. Při jednostranných právních jednáních jest odpůrcem ten, proti komu bylo vykonáno právní jednání, jinak jest jím každý, kdo i nepřímou nabytí prospěchu z právního jednání. Dlužník jako takový nemůže býti odpůrcem odporovatelovým, leč stal-li se dlužník dědicem nebo právním nástupcem odpůrce odporovatelova, anebo odvozuje-li své právo od původního zavázaného. V takových případech jest však odpor proti dlužníku přípustný jen, jsou-li splněny podmínky § 11 (2) čís. 1 až 3 odp. ř. Dlužník (manžel) odvozuje své právo od původního zavázaného (manželky), vyhradil-li si, odstupuje nemovitosti manželce, výměnu na odstoupených nemovitostech a manželka svolila k tomu, by byla výměna vtělena na těchto nemovitostech.

Žalobci byla proti Františku M-ovi právoplatně přisouzena peněžitá pohledávka, k jejímuž vydobytí vedl marně exekuci na dlužníkovy movitosti. Ježto František M. postoupil své manželce Emilii M-ové nemovitosti, na nichž si vyhradil doživotní výměnu, žaloval žalobce Františka a Emilii M-ových, by odstupní smlouva, již František M. postoupil Emilii M-ové nemovitosti, jakož i doživotní výměna, zajištěná pro Františka M-a na postoupených nemovitostech byla prohlášena proti žalobci za bezúčinnou, žalobce byl oprávněn vésti na ony nemovitosti exekuci k vydobytí své pohledávky a žalovaný František M. byl uznán povinným trpěti, by žalobcova pohledávka byla uhrazena v pořadí před výměnou váznoucí pro něho na nemovitostech. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c.

N e j v y š š í s o u d odvětil k dovolání žalovaného Františka M-a v

d ů v o d e c h:

Především jest se vypořádati s námitkou nedostatku pasivní legitimace, uplatňovanou tímto žalovaným také ještě v dovolání. Odpůrčí řád neustanovuje, kdo jest ve sporu původním odpůrcem odporovatelovým. Podle shodného názoru literatury (Ehrenzweig, komentář str. 371 a 377, Bartsch-Pollak str. 224, poznámka 6 a str. 281 pozn. 1), jest původním odpůrcem odporovatelovým především spolusmluvník dlužníkův (totiž »druhá strana«, jak se praví v § 2 odp. ř.). Při jednostranných právních jednáních jest odpůrcem ten, proti komu bylo právní jednání vykonáno, jinak jest jím každý, kdo i nepřímou nabytí prospěchu z právního jednání. Dlužník jako takový nemůže býti odpůrcem odporovatelovým. Že tomu tak, vyplývá nejen z účelu odpůrčí žaloby, kterou se má přivoditi bezúčinnost právního jednání jen proti odporujícímu věřiteli, kdežto proti druhým osobám, tudíž také mezi dlužníkem a odporovatelovým odpůrcem, zůstává toto jednání v platnosti, nýbrž vyplývá to i z rozsahu odpůrčího nároku, neboť tento jest omezen podle § 13 odp. ř. po objektivní stránce jen na to, co ušlo odporovatelným jednáním ze jmění dlužníkovy. Výjimku z této zásady jest však připustiti (Ehrenzweig str. 337, Bartsch-Pollak str. 281) tehdy, stal-li se dlužník dědicem nebo právním nástupcem odpůrce odporovatelova, nebo odvozuje-li své právo od původního zavázaného (§ 1 (2) odp. ř.). V takovém případě jest však odpor proti dlužníku přípustný jen, jsou-li splněny podmínky ustanovené v § 11 (2) čís. 1 až 3 odp. ř. V souzeném případě vyhradil si spolužalovaný František M. při sjednání odstupní smlouvy, které se odporuje, výměnu na odstoupených nemovitostech a spolužalovaná manželka Emilie M-ová svolila k tomu, by výměna byla vtělena na těchto nemovitostech. Úmluvě uzavřené takto mezi oběma manželi, lze rozuměti jen tak, že spolužalovaný manžel odvozuje své právo na výměnu od původního zavázaného, kterým jest manželka. Neboť právo na výměnu mohlo býti založeno pro odstupitele jen tím, že nabyvatelka odstoupených jí nemovitostí jako jejich vlastnice, poskytla manželi výměnu, an si tento nemohl na vlastní věci založiti výměnu už podle zásady »nulli

res sua servit«. Vzhledem k tomu nelze spolužalovanému Františku M-ovi jako osobě, která odvozuje své právo od původního zavázaného, odpřítí pasivní oprávnění ke sporu a jest tudíž jeho námitka nedostatku tohoto oprávnění bezdůvodnou. Jest další otázka, zda jsou u tohoto žalovaného splněny předpoklady § 11 (2) čís. 1 až 3 odp. ř. Otázku jest zodpovědět kladně, ano bylo současně uznáno, že jest odůvodněn odpor proti jeho právnímu předchůdci (proti jeho manželce), a jest prokázáno nejen, že spolužalovaný měl úmysl zkrátiti věřitele, nýbrž i, že jest příbuzným právního předchůdce a že jeho nabytí spočívá na bezplatném předchůdcově opatření (výhrada výměny stala se bezplatně) a posléze an důkaz bezelstnosti, který by mu náleželo k jeho vyvinění provést, jest podle zjištění stavu věci u něho vyloučen.

Čís. 9446.

Není věcí rejstříkového soudu, by, vyřizuje opověď zápisu nově zvolených členů představenstva akciové společnosti do rejstříku, přezkoumal zákonitost postupu valné hromady akciové společnosti při volbě členů představenstva. Toto přezkoumací právo lze přiznati rejstříkovému soudu jen, má-li zápis usnesení valné hromady do obchodního rejstříku ráz konstitutivní.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1929, R I 852/29.)

Rejstříkový soud vrátil opověď akciové společnosti k zápisu nově zvolených členů představenstva s tím, že pro přezkoumání platnosti usnesení valné hromady akcionářů předložiti jest doklad (úřední list) o jejím svolání, presenční listinu a legitimace akcionářů (depositní stvrzenky) podle §§ 17, 20, 27 stanov. protokol o valné hromadě vykazovati má podpisy podle § 27 stanov. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Stěžovatelka napadá usnesení soudu první stolice z důvodu, že soud není oprávněn zkoumati zákonnost usnesení valné hromady, ve které byli zvoleni členové představenstva. Stěžovatelka není v právu. Neboť právnímu názoru tomu bylo by lze jen tenkrátě přisvědčiti, kdyby, jak Staub-Pisko v § 34 a) k čl. 224 obch. zák., na něhož se stěžovatelka odvolává, uvádí, usnesení valné hromady nebylo předmětem zápisu do obchodního rejstříku. Tomu však tak není, neboť zápis nově zvolených členů představenstva do rejstříku má se státi na základě usnesení valné hromady. Usnesení, příkaz soudu k doplnění opovědi, nemůže odstraniti, zrušiti ani poukaz stěžovatelky k tomu, že stěžovatelka jako akciová společnost podléhá doзору správních úřadů (Staub-Pisko § 34 b) k čl. 224 obch. zák.).

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by, nehledě k důvodům, pro které byla opověď vrácena, o ní po zákonu jednal.